

Deca lampe

TAJNA FARAONA EHNATONA

F. B. Ker

Prevela
Dijana Radinović

Laguna

Naslov originala

P.B. Kerr
CHILDREN OF THE LAMP
The Akhenaten Adventure

Copyright © 2004 by P.B. Kerr
Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Ova knjiga napisana je za Vilijema Falkona Finlija
Kera, Čarlsa Fosteru Kera i Naomi Rouz Ker iz
Londona, i uz njihovu pomoć. Neka vas uvek prati sreća.*

SADRŽAJ

Prolog: Najvrelije mesto na svetu.	9
1. Nadevanje imena psima	13
2. Poseta zubaru	20
3. Samo dvaput se živi	30
4. Promene	40
5. Vrisak.	52
6. Išezli putnici	60
7. Nimrod.	66
8. Gospodin Rakšasas	80
9. Džinovi	88
10. Kairo	103
11. Gotovo kao kamila	112
12. Kako su nastali džinovi	121
13. Piknik kod stene koja nestaje	133
14. Dečak sa modrim stopalima	145
15. Ehnaton	157
16. Treća želja	169
17. Škorpion	190
18. Mladi posetioci	201
19. Guja iz potaje	213
20. Zapušeni	222
21. Sekemov skiptar.	233
22. Soba broj 65	243
23. Povratak Ehnatona	259
24. U portlandskoj vazi	271
25. Najhladnije mesto na svetu.	279
26. Epilog u Kvgogu	294

PROLOG

NAJVRELIJE MESTO NA SVETU

Tek je minulo podne jednog vrelog letnjeg dana u Egiptu. Husein Husaut, njegov jedanaestogodišnji sin Bakšiš i njihov pas Efendi logorovali su u pustinji, tridesetak kilometara južno od Kaira. Kao i obično, kopali su, naravno ilegalno, tražeći starine koje bi mogli da prodaju u svojoj radnji. U pustinji se ništa nije micalo osim jedne zmije, balegara, škorpiljice i, negde u daljini, jednog magarca što je zemljanom stazom vukao drvena kola natovarena palmovim lišćem. Polegla je jara i vladao je potpuni mir, i nekom neočekivanom posetiocu ne bi ni nakraj pameti bilo da su ovo ogoljeno stenje i pesak zapravo deo najvećeg arheološkog nalazišta u Egiptu, i da neprocenjivo blago i spomenici i dalje leže skriveni pod ovom sasušenom, pustom zemljom.

Bakšiš je uživao da pomaže ocu u pronalaženju iskopina u pustinji. Ali, rad je bio naporan zbog vreline i malo-malo pa bi Bakšiš ili njegov otac bacili špahtlu i otišli do džipa sa klima-uređajem da se tamo nakratko rashlade i popiju malo vode, pre nego što ponovo prionu na kopanje. Posao je, uz to, krio i opasnosti jer, osim zmija i škorpilja, bilo je tu i dosta skrivenih dubokih jama u koje su neoprezan čovek

ili kamila mogli da upadnu. Ovo je jutro bilo berićetno: do sada su uspjeli da pronađu nekoliko antičkih šabti figurica,* nekoliko komadića slomljene grnčarije i malenu zlatnu naušnicu. Bakšiš je bio veoma radostan jer je baš on iskopao zlatnu naušnicu, a otac je rekao da je izuzetno vredna: kada bi na nju pali zraci vrelog pustinjskog sunca, plamtela je u Huseinovim prljavim prstima poput vatre.

„Idi da ručaš, sine“, reče Husein Husaut. „Zasluzio si.“ Ali, sâm je ostao da kopa u nadi da će možda pronaći još koji zakopani predmet.

„Hoću, oče.“ Bakšiš ode iza džipa i otvori zadnja vrata, a Efendi ga je pratio kao senka, nadajući se da će dobiti nešto za jelo. Dečak je taman hteo da izvadi mini-frižider kada se džip najednom pokrenu. Mислеći da ručna kočnica možda nije dobro povučena, Bakšiš otrča do vrata vozača s namerom da uskoči unutra i potpuno ukoči vozilo, ali kako se maši za ručicu, ono se izmače. Samo trenutak kasnije, Bakšiš oseti strahovit potres pod nogama – kao da je neki podzemni džin pesnicom udario kamenu tavanicu nad sobom – i spustivši pogled, ugleda kako se tlo pod njim valja u talasima duž čitave doline. Izgubivši ravnotežu, on pade na automobil, udari se u lakat, pa vrisnu jer odmah iza prvog usledi drugi, još jači potres.

Bakšiš se nekako uspravi i pokuša da se održi na nogama, što je bilo lakše kada je prestao da gleda u tlo i uperio pogled u liticu. Tu stenu, udaljenu oko petsto metara, i njegov otac i on dobro su poznavali jer su tamo često radili. Ali, onog trenutka kada ju je pogledao, čitava se litica obruši i pade na uzdrhtalo pustinjsko tlo uz ogroman oblak prašine, peska, kamenja i stenja.

* Šabti – figure sa likom preminulih, koje su stari Egipćani stavljali u grob. (Prim. prev.)

Bakšiš hitro sede kako ne bi ponovo pao. Nikada nije osetio zemljotres, ali je znao da ovo užasno kretanje tla teško može biti išta drugo. Za razliku od njega, činilo se da je njegov otac pre oduševljen zemljotresom nego uplašen, jer je prasnuo u histeričan smeh dok je bezuspešno pokušavao da se uspravi.

„Konačno!“, povika. „Konačno!“, očigledno smatrajući da mu zemljotres ide naruku.

Potresi su postajali sve jači – horizontalni udari uz pokoje vertikalno drmusanje – kao da je priroda htela da opovrgne Huseina Husautu, koji je pokušavao da se održi na nogama praveći se da hoda po palubi broda zahvaćenog olujom. Zaprepašćenom Bakšišu činilo se da mu je otac pošasavio.

„Deset godina!“, vikao je Husein nadglasavajući gromoglasnu tutnjavu tla. „Deset godina sam na ovo čekao!“

Na Bakšišovo zaprepašćenje, dobro raspoloženje i uzbudjenje njegovog oca nije nimalo jenjavalo, čak ni kada iz zemlje prasnu i polete kamenje, a eksplozija podiže njihov džip gotovo dva metra i baci ga na krov.

„Tata, prestani!“, viknu dečak i stisnu Efendija koji je zavijao i tresao se od straha. „Poludeo si! Molim te, prestani, poginućeš!“

Huseinu Husautu, koji je pokušavao da se održi na podivljalom tlu, uistinu nije pretila ništa veća opasnost nego njegovom sinu i psu poleglim po zemlji; ali dečak je mislio da je ponašanje njegovog oca gotovo bezbožno, da bi duhovi zemlje njegovo dobro raspoloženje i očiglednu neustrašivost mogli da smatraju nepoštovanjem, pa će ih, shodno tome, sve troje satri.

A onda, naglo kao što je i počelo, podzemna tutnjava utihnula, užasno drmusanje prestade, pesak i prašina se slegnuše, sve se smiri i stiša – to jest, sve osim Huseina Husautu.

„Nije li predivno?“, povika, i tek kada je tlo konačno prestalo da se trese, on pade na kolena i, smejući se i dalje kao blesav, sklopi ruke kao da se moli.

Bakšiš se okrenu da pogleda džip, sada nasaden na krov, i zavrte glavom. „Izgleda da ćemo morati da otpešačimo do puta i potražimo pomoć“, reče on. „Ne vidim šta je tako divno u tome.“

„Ne, predivno je“, bio je uporan otac, i podiže nekakav kamen malo manji od kompakt-diska. „Vidi. Ugledao sam ga čim se zemlja uskomešala. Već hiljadama godina vetar i pesak su čuvari blaga faraona. Ali zemlja se povremeno isprevrće, pa se pokaže ono što je do tada bilo zakopano.“

Taj kamen Bakšišu uopšte nije ličio ni na kakvu dragocenost i, istini za volju, verovatno da niko drugi ne bi uopšte obratio pažnju na četvrtasti, glatki, sivi bazaltni kamen sa uklesanim žlebovima koji mu je Husein pokazivao; ali Husein je istog trenutka prepoznao o čemu je reč: bila je to egipatska stela.*

„Ovo je antička kamena ploča iz Osamnaeste dinastije sa hijeroglifima“, objašnjavao je dečakov otac. „Ako je ovaj kamen ono što mislim da jeste, onda smo pronašli ključ za razrešenje misterije stare nekoliko hiljada godina. Ovaj će nam dan možda biti najveći u životu. Čovek poput mene čitavog života čeka da mu se ukaže ovakva prilika. Zbog toga je ovo predivno, sine. Zbog toga sam srećan.“

* Kamena ploča ili stub sa natpisom, obično na nadgrobnom spomeniku. (Prim. prev.)

PRVO POGLAVLJE

NADEVANJE IMENA PSIMA

Gospodin i gospođa Gont živeli su u Njujorku, u Istočnoj 77. ulici broj 7, u staroj kući sa sedam spratova. Imali su dvoje dece, dvanaestogodišnjake Džona i Filipu, najrazličitije blizance na svetu koji se mogu zamisliti (na njihovo ogromno olakšanje i zadovoljstvo). Ljudima je bilo teško da poveruju da su njih dvoje blizanci, toliko su se razlikovali. Džon, deset minuta stariji, bio je visok i mršav, imao je ravnu smeđu kosu i voleo je da nosi crno. Filipa je bila niža, imala je talasastu riđu kosu i nosila je naočare sa rožnatim okvirom koje su je činile pametnijom od brata; ona je volela da nosi ružičastu boju. Oboje su pomalo sažaljevali identične blizance i smatrali da su imali sreće, mada je ponekad bilo zamorno neprestano slušati ljude kako govore da nimalo ne liče, kao da to niko pre njih nije primetio.

Sa njihovim glavicama stvari su, ipak, bile znatno drugačije. Džon i Filipa često su veoma slično razmišljali. Kada bi učiteljica na času postavila neko pitanje, dešavalo se da oboje u isti čas podignu ruke da odgovore. Kada bi na televiziji gledali kviz, odgovarali bi u isti glas. I bilo je nemoguće pobediti ih u asocijacijama kada bi igrali u paru.

Njihov otac, gospodin Gont, bio je investitor, što je samo drugi način da se kaže da je izuzetno bogat. Gospođa Gont, prelepa žena znana u njujorškom društvu kao Lejla, dosta se bavila dobrotvornim radom, i bila je veoma tražena jer bi se u njenim rukama sve pozlatilo. Često je priređivala večere i u razgovorima bi blistala poput zvezde i očaravala sagovornike, pametna i lepa kao boginja.

Ipak, nije se moglo reći da su gospodin i gospođa Gont skladan par – kao što se i za njihovu decu nije moglo reći da su blizanci. Crnokosa Lejla, stasa izvanrednog kao u sportiste, bosonoga je bila visoka preko metar i osamdeset centimetara, dok je njen muž Edvard, poduže sede kose i sa zatamnjenim naočarima, u svojim skupim cipelama jedva dostizao metar i po. Svako bi primetio kada bi se Lejla negde pojavila, ali retko je ko primećivao Edvarda, kome je to, srećom, onako stidljivom i povučenom, odgovaralo, pa je sa zadovoljstvom prepuštao svojoj ženi i domu u 77. ulici da budu u središtu pažnje.

Kuća Gontovih na Aper Ist Sajdu u Njujorku više je ličila na hram nego na dom, i njene slike često su se pojavljivale u raznoraznim prestižnim časopisima. Prilaz je štitila ogromna lučna kapija od kovanog gvožđa, a svi zidovi bili su obloženi izvanrednim mahagonijevim drvetom. Bilo je tu dosta sjajnih slika francuskih slikara, starinskog engleskog nameštaja, retkih persijskih ćilima i skupocenih kineskih vaza. Filipa je umela da kaže kako je njenim roditeljima više stalo do nameštaja nego do sopstvene dece; ali, znala je da to nije istina i govorila bi to samo čikanja radi, kao što je i njen brat voleo da kaže ocu da je kuća na broju sedam pre umetnička galerija nego prikladan dom dvoma dvanaestogodišnjacima. Svaki put kada bi Džon ovo rekao, a to je obično bivalo kada bi se njegov otac vratio kući sa još jednom starom pompeznom slikom, gospodin Gont bi se nasmejao i rekao sinu kako drža-

nje pasa svakako ne bi bilo dozvoljeno da je njihova kuća umetnička galerija, čak ni ona dva koja je porodica Gont imala za kućne ljubimce.

Alan i Nil, dva ogromna rotvajlera, bili su izuzetni psi, naročito zato što se činilo da razumeju sve što im se kaže. Jednom je prilikom Džon, suviše lenj da ustane i potraži daljinski upravljač, naredio Alanu da promeni kanal i ovaj je, na njegovo iznenađenje, to i učinio. Nil nije bio ništa manje pametan od Alana, a oba psa umela su da razlikuju CNN od Diznjevog kanala. Psi su često pratili blizance na njihovim obilascima Njujorka i Džon i Filipa bili su verovatno jedina deca u gradu koja se nisu plašila šetnje po obližnjem Central parku pošto bi se smrklo. Ali, Džona je strašno nervirala činjenica da dva tako inteligentna psa imaju tako obična imena.

„Rotvajlere su najpre uzgajali stari Rimljani“, prigovarao je on roditeljima za doručkom jednog jutra, nešto pre početka letnjeg raspusta. „Kao čuvare. Oni su jedini kućni ljubimci uz koje se dobija upozorenje vlade. Nema psa koji jače ujeda, uz izuzetak onog troglavog što čuva ulaz u Had*.“

„To je Kerber“, promumla gospodin Gont i uze novine sa velikom, potresnom slikom zemljotresa u Kairu na naslovnoj strani, pa poče da čita.

„Znam, tata“, reče Džon. „U svakom slučaju, rotvajleri su iz tog razloga omiljena rasa pasa u vojsci i policiji. I zato mislim da je pomalo smešno nazivati ih Alan i Nil.“

„Zašto?“, upita gospodin Gont. „Oduvek se tako zovu.“

„Znam, Ali, tata, da sam ja rotvajlerima birao imena, nadevao bih im neka prikladnija. Kao na primer Tiberije i Neron. Po rimskim imperatorima.“

„Dušo, Neron i Tiberije nisu bili baš fini ljudi“, reče Džonova majka.

* Had – podzemni svet mrtvih u starogrčkoj mitologiji. (Prim. prev.)

„Tako je“, složio se njegov otac. „Tiberije nije bio nimalo ljubazan – *ciuile ingenium*. I bio je odvratan čovek. Neron je bio potpuni ludak. Štaviše, ubio je svoju majku Agripinu. I svoju ženu Oktaviju. I spalio Rim do temelja. *Odisse coepi, postquam parricida matris et uxoris, auriga et histrio et incendiarius extitisti*.“ Njegov se otac okrutno nasmeši. „Pitam ja tebe, kakav je to primer za psa?“

Džon se ujede za usnu; nikada nije mogao da se raspravlja sa ocem kada bi ovaj počeo da govori na latinskom. Ima nečega kod ljudi koji govore latinski – kao, recimo, kod sudija ili pape – zbog čega je teško raspravljati se s njima.

„Dobro, ne imena *bilo kojih* rimskih imperatora“, priznade Džon. „Možda neko drugo ime. Neko u skladu sa psećim manirima. Na primer, Elvis.“

„U slučaju da nisi primetio“, kruto reče gospodin Gont, „nijedan naš pas nema baš, kako ti to nazivaš, pseće manire. Rotvajleri jesu, kao što si rekao, omiljeni psi u vojsci i snagama bezbednosti. Nisu to baš umiljati psi koji mašu repom. Neke porodice imaju pse koji umeju da im donesu novine iz sandučeta. Mi imamo pse koji umeju da otrče subotom ujutro do prodavnice i donesu kesu punu đevreka, a da pri tom nijedan ne pojedu. To čak ni Elvis nije umeo, da ti ja kažem. I, je li u psećem maniru da sâmi odu kod veterinara kada se razbole? Ili da ubacuju novčiće u parking-sat? Znaš šta? Baš bih voleo da vidim Nerona kako ubacuje novac u parking-sat.“

„Uostalom“, dodade on sklopivši novine, „sada je već prekasno. To su odrasli psi. Celog života ih zovemo Alan i Nil. Misliš li da će tek tako početi da se odazivaju na nova imena? Pas nije poput glupavih pop zvezda ili filmskih glumaca. Oni mogu da se priviknu na neka nova glupa imena. Kao što je Pink. Dajdo. Ili Sting. Ali, pas se saživi sa svojim imenom kao

nijedna druga životinja.“ Gospodin Gont letimice pogleda u ćerku. „Slažeš li se, Filipa?“

Filipa zamišljeno klimnu glavom. „Istina je da naši psi baš i nemaju pseće manire. Stoga mislim sledeće: hajde da im lepo objasnimo da imaju nova imena, pa ćemo videti kako će da reaguju. Pas koji je dovoljno pametan da razlikuje CNN od Diznijevog kanala sigurno će moći da se navikne na novo ime.“

„Ali, ja i dalje ne shvatam šta ne valja sa njihovim imenima. Alan i Nil su keltska imena. Alan znači lep; Nil znači pobednik. Stvarno ne vidim šta je loše u tome da se psi zovu lep i pobednik. Zaista ne shvatam.“

„Mislim da je to izvanredna ideja, dušo“, odgovori gospođa Gont. „Za Alana se, ni uz najbolju volju, ne može reći da je lep. A Nil nikada u životu nije ništa osvojio.“ Nasmeši se kao da je stvar već rešena. „I? Kako ćemo ih zvati? Moram priznati da mi se baš dopada ime Elvis. Alan je veći i mnogo više jede. On je pravi pravcati Elvis.“

Gospodin Gont uputi ženi oštar, upitan pogled, kao da se nikako nije slagao s njom. „Lejla“, tiho reče, „to nije smešno.“

„A hajde da Nila nazovemo Vinston“, predloži Filipa. „Po Vinstonu Čerčilu. On je svirepiji i, sa svojim čeljustima i kada reži, baš liči na Vinstona Čerčila.“

„A voli i cigare“, reče Džon. „Kada neko u našoj kući zapali cigaru, Nil ode do njega i počne da udiše vazduh kao da uživa u duvanskom dimu.“

„Tačno“, reče Filipa. „Nije li baš tako?“

„Sad još ostaje da se reši ko će im objasniti“, reče Džon.

„Mama, moraćeš ti“, reče Filipa. „Oni te uvek slušaju. Tebe svi slušaju. Čak i tata.“

Bila je to istina. Alan i Nil uvek su, bez pogovora, slušali gospođu Gont.

„I dalje se ne slažem“, uporan je bio gospodin Gont.

„Dobro onda, hajde da glasamo“, reče Džon. „Neka podignu ruke oni koji se slažu da se džukcima daju nova imena.“

Kada se tri ruke vinuše u vazduh, gospodin Gont poraženo uzdahnu. „Samo napred. Ali kladim se da Alan i Nil neće to prihvatiti.“

„Videćemo“, reče gospođa Gont. „Dušo, kako se toga ranije nismo setili? Deca su sasvim u pravu.“ Ona stavi prste u usta i zazvižda tako prodorno da bi joj na tome pozavideli i kauboji.

Posle samo nekoliko trenutaka, psi uđoše u kuhinju i stadoše pred gospođom Gont kao da čekaju naređenje.

„Momci, sada me pažljivo slušajte“, reče ona. „Odlučili smo da vam nadenemo nova imena koja više pristaju psima.“

Nil pogleda u Alana i tiho zareža. Alan samo prezrivo zevnu i sede.

„Nema rasprave“, strogo reče gospođa Gont. „Nil, od sada ćeš se zvati Vinston. A Alan će se zvati Elvis. Razumete li?“

Kučići ne pustiše ni glasa, pa gospođa Gont ponovi pitanje i ovog puta oba psa glasno zalajaše.

„Strava!“, uzviknu Džon.

„Ja ću nastaviti da ih zovem starim imenima“, reče gospodin Gont. „Psi će se možda i navići na nova imena, ali ja sasvim sigurno neću moći.“

„Vinstone! Lezi!“, naredi gospođa Gont i pas koji se nekada zvao Nil leže na kuhinjski pod. „Elvise! Ustani!“ I pas koji se nekada zvao Alan ustade.

„Baš strava!“, reče Džon. „Ko kaže da se stari pas ne može naučiti novim trikovima?“

„Ove bi pse trebalo prikazati na televiziji“, reče Filipa.

Gospodin Gont baci novine i ustade od ogromnog trešnjvog stola. „Ni ne pomišljajte na to“, reče i žustro ode, nemalo ljut na svoju porodicu.

Blizanci kasnije, po običaju, odoše u školu gde se, takođe po običaju, ništa bitno nije dogodilo. Džon i Filipa bili su među najboljim đacima u razredu u većini predmeta osim u matematici, ali u fizičkom su bili nenadmašni, budući u sjajnoj kondiciji – u mnogo boljoj od većine ostale dece iz škole, koja su mahom bila lenja ili predebela. Razlog tome krio se u činjenici što su blizanci bili klaustrofobični, a to znači da su se plašili zatvorenog prostora. Naročito su se plašili liftova što je, kao što se može pretpostaviti, bio i te kakav problem u gradu poput Njujorka, sa mnogo visokih zgrada. Tamo gde bi većina ljudi išla liftom, Džon i Filipa išli bi stepenicama, a ponekad su se penjali i po pedeset ili šezdeset spratova da bi stigli tamo kuda su se uputili. Zbog toga su blizanci bili okretni kao mušice. Zapravo, mušice bi morale da vežbaju kako bi bile okretne kao Džon i Filipa. Ali, čak ni dvoje dece spretne kao Džon i Filipa nisu mogli da budu brzi kao lift, pa su, shodno tome, uvek i svuda kasnili. Njihove je roditelje to moglo da naljuti, ali su Edvard i Lejla Gont imali mnogo više razumevanja za svoju decu nego što su to Džon i Filipa slutili.

DRUGO POGLAVLJE

POSETA ZUBARU

Većina se dece raduje svršetku školske godine i početku letnjeg raspusta. Ali, za blizance je prvi dan raspusta uvek bio povezan sa strahom i gnušanjem, jer im je gospođa Gont tada zakazivala odlazak kod zubara.

Džon i Filipa imali su zdrave, snažne zube, bele i jednake kao niska bisera. Ni jedno ni drugo nisu imali ni plombu i bilo je, zapravo, malo razloga za bojazan; a opet, uvek su imali osećaj da će jednoga dana gospodin Lar pronaći neki zub koji će morati da se popravi, pa će sve one sjajne metalne bušilice, igle, kuke i sonde odjednom stupiti u bolnu akciju.

Blizanci su gledali dovoljno filmova da znaju kakav se bol može osetiti kada se zubar stvarno baci na posao, a ne obavlja samo rutinski pregled na kakav su navikli.

Možda je to objašnjenje što se, onog dana kada su imali zakazano kod gospodina Lara, Džon u cik zore prenuo iz neverovatno živog sna u kome ga je mučila jeziva zubobolja: ona vrsta jezive zubobolje od koje se krupan odrastao čovek sasvim raspekmezi, a svirepi grizli postane najbolji drug dečaku dovoljno hrabrom da preuzme ulogu zubara-veterinara; ona vrsta zubobolje zbog koje su, u Džonovom snu, izvađeni svi njegovi zubi.

Zadihan, obliven znojem i tresući se od straha, Džon ustade iz kreveta držeći se za obraz, s velikim olakšanjem što je teška zubobolja bila samo ružan san. Ali, bilo je nečeg još čudnijeg u vezi sa ovim snom jer je, dok je Džon spavao, ogledalo pored njegovog kreveta sasvim napuklo. I ne samo ogledalo, već i uzglavlje, tako da se pukotina na staklu lepo nastavljala i na drvetu. A možda je bilo i obrnuto, jer je čak i jastučnica bila malčice poderana i spaljena na mestu na kome mu je ležao obraz, pa se činilo kao da se bol stvoren u njegovom usnulom umu ispoljio, u vidu nekakve sile, na okolnim stvarima i nameštaju u njegovoj sobi.

To je bar Džon najpre pomislio.

„Šta si to uradio?“, upita ga Filipa razgledajući oštećenje s vrata. „Ogladneo si u toku noći, pa si počeo da grickaš zid?“

„Zar ti ja ličim na hrčka?“, upita je Džon iznervirano. Nije se usuđivao da kaže sestri svoje mišljenje o tome kako je nastala ova čudna napuklina na zidu, plašeći se da će mu se smežati.

„Ne“, reče ona. „Samo, ponekad tako zaudaraš.“ Ona ode do ogledala i pažljivo prstima pređe preko pukotine. „Da ne znam, rekla bih da je ovo nastalo od potresa zemlje. Samo što se u državi Njujork poslednji osetniji zemljotres, jačine 5,1 stepen, dogodio davne 1983.“

„Ti, izgleda, znaš dosta o tome“, zadržljivo reče Džon.

„Gledala sam na televiziji film o tome pre nekoliko nedelja“, reče ona, a onda se namršti. „Baš čudno.“

„Pa, naravno da je čudno“, reče Džon, ali Filipa je već izašla iz sobe i on je prestao da razmišlja o njenim rečima sve dok se, posle nekoliko minuta, nije vratila sa novinama.

„Pogledaj časkom ovo!“, povika ona i tutnu mu novine u ruke.

„Jučerašnje novine? Šta je s tim?“

„Egipat je pogodio zemljotres.“

„Kakve sad to veze ima sa napuklinom na mom ogledalu?“

„Pažljivo pogledaj“, reče Filipa i uze mu novine, pa ih položi preko ogledala, tako da slika pukotine u zidu čuvenog Nacionalnog muzeja u Kairu leže duž naprsline na ogledalu. Džon zinu od čuda: nije se moglo poreći da su dve krivudave, očigledno nasumične pukotine sasvim iste.

„Auuu!“, uzdahnu Džon. „Baš je strava!“

Filipa se ponovo namršti. „Ovo si namerno uradio. Da me prestraviš.“

„Nisam“, branio se Džon. „Stvarno. Probudio sam se i zatekao je, kunem ti se.“

„Pa, šta se dogodilo?“

„Ovo će ti zvučati glupo, ali sanjao sam da me užasno boli zub. A čudno je to što pukotina izgleda počinje na jastuku, na mestu gde mi je ležao obraz.“

Umesto da mu se naruga, Filipa pažljivo osmotri jastuk. „A zašto ja nisam sanjala isti san?“, upita ga ona. „Mislim, mi često upadamo jedno drugom u snove, zar ne?“

„I sâm sam se to pitao“, priznade Džon. „I došao sam do zaključka da je to zato što se ja više plašim zubara od tebe.“

Filipa klimnu glavom: to je bila istina. „Ali to ne objašnjava sličnost između pukotine u zidu tvoje sobe i one u zidu muzeja u Kairu.“

Nekoliko sati kasnije, i dalje su razgovarali o pukotini u zidu dok su se penjali uz stepenice do dvadeset i četvrtog sprata, do zubne ordinacije Morisa Lara na Trećoj aveniji.

Blizanci u čekaonici zatekoše majku, koja se popela liftom, a gospodin Lar već je razgovarao s njom, i to ne o stomatologiji, već o tenisu, igri koju su i gospodin Lar i gospođa Gont veoma voleli.

Gospodin Lar pogleda iznad naočara i namignu deci. „Razbila me je“, reče im on opisujući poslednji meč koji su odigrali. „Potukla me je do nogu. Vaša je majka mogla da pre-

đe u profesionalce. Neke bi igračice, koje žive od tenisa, sve dale da imaju njen servis. A još je i lepa. I sama lepota je retkost. Koliko šampionki u tenisu znate koje izgledaju kao da pripadaju muškoj konkurenciji? Ali, ne i vaša majka. Treba da se ponosite njome.“

Blizanci učtivo klimnuše glavom. Navikli su da slušaju kako ljudi njihovu majku dižu u nebesa jer je sjajna u svemu i svačemu. Imuni na ono što se može definisati kao glamur, blizanci su smatrali da njihova majka ima neku čudnu, čak tajanstvenu moć nad ljudima, kao da je nekako više nadarena, pa je sve u vezi s njom za nijansu bolje nego kod drugih. Frizeri su hvalili njenu predivnu, sjajnu, crnu kosu uz reči da bi trebalo da snimi reklamu za šampon. Modni kreatori hvalili su njenu savršenu figuru govoreći da je trebalo da bude manekenka. Kozmetičari su hvalili njenu svilenkastu, glatku, zategnutu kožu i govorili kako bi trebalo da pokrene sopstvenu liniju kozmetičkih proizvoda. Pisci su hvalili njenu mudrost i predlagali joj da napiše knjigu. Gosti na večeri hvalili su njeno kulinarstvo uz reči da treba da otvori restoran. Dobrotvorne ustanove hvalile su njenu veštinu da prikupi novac u dobrotvorne svrhe i govorili da je trebalo da bude diplomata. Džona i Filipu nije nimalo čudilo što gospodin Lar smatra da njihova majka odlično igra tenis.

„Prestani, Mo“, smejala se gospođa Gont. „Neprijatno mi je.“

Ali, blizanci su znali da joj i te kako godi. Ako je njihova majka bila slaba na nešto, onda je to bilo laskanje, i gutala je pohvale kao halapljivci kolače.

Gospodin Lar pogleda u decu, uputi im najsrdačniji osmeh, pa protrlja ruke. „Dobro. Koje će od vas dvoje prvo da sedne u čika Moovu stolicu?“

„Džon“, reče gospođa Gont i to je bilo sasvim dovoljno. Gospođa Gont, poput sudija ili policajaca, bila je naviknuta na bespogovornu poslušnost.

Džon se smesti u stolicu, a u isto vreme gospodin Lar navuče par gumenih rukavica, pa su mu ruke izgledale kao da ih je umočio u pavlaku. Gospodin Lar potom stade pored Džona i svojom mokasinom s resicama pritisnu papučicu na podu. Stolica, koja je više ličila na kožni kauč, vinu se u vazduh, pa se Džon osećao kao dobrovoljac iz publike na kome mađioničar demonstrira levitaciju.

„Širom otvori usta“, reče gospodin Lar i uključi lampicu, koja je Džonu grejala nos.

Džon zinu.

„Molim te, Džone, još malčice otvori usta. Hvala.“ I nauružavši se ogledalcetom koje je ličilo na sićušni štap za golf, i podjednako malim pastirskim štapom, gospodin Lar zaviri u Džonova usta i nagnu se toliko da je Džon osećao miris zubne paste u njegovom dahu, kao i losion posle brijanja – isti onaj koji je koristio i njegov otac – na njegovoj glatkoj, preplanuloj koži.

„Mmmm-hmmm“, promumla gospodin Lar kao da to govori hiljadu puta dnevno. A onda: „Bože, bože! Šta ja to ovde vidim?“

Džon nervozno stegnu naslon stolice.

„Bože, bože! Šta je ovo? I drugi? Gospode!“

Gospodin Lar skinu s lica zaštitne naočari i masku, pa se okrenu ka gospođi Gont. „Lejla, podseti me. Koliko Džon ima godina?“

„Dvanaest.“

„Tako sam i mislio. Tako sam i mislio.“ On zavrte glavom i nasmeši se. „Nikada nisam video ovako nešto kod dečaka Džonovih godina. Mladiću, izrasli su ti umnjaci. Ti si najmlađa osoba sa umnjacima koju sam ikada upoznao.“

„Umnjaci?“ Gospođa Gont sruši se na stolicu i jeknu. „Baš divota!“

„Umnjaci?“, upita Džon oslonivši se na laktove. To što ima umnjake zvučalo je mnogo bolje nego da ima karijes koji mora da se plombira. „Šta su to umnjaci?“

„To su zubi koji se tako zovu jer obično izrastaju tek kada si dosta stariji. Vidiš, smatra se da moraš da budeš stariji da bi bio mudar, mada se to ne može reći za sve odrasle, sudeći prema njihovom ponašanju.“

„Lejla“, nastavi gospodin Lar, „stvar je u tome što ovom momku vilica još nije dovoljno široka da primi četiri nova zuba. Da, tako je, Džone. Četiri ih je, baš kao i jahača Apokalipse. A kada ti vilica nije dovoljno široka, onda umnjaci smetaju drugim zubima. Sabiju ih i iskrive, i pokvare tvoj blistavi osmeh. A mi to ne želimo, je li tako?“

„Pa, šta hoćete da kažete, gospodine?“, upita ga Džon, mada je podozreo da već zna odgovor na to pitanje.

„Umnjaci moraju napolje, Džone. Moraćemo da ti izvadi-mo zub. Tačnije, četiri zuba. Ležanje u bolnici je obavezno. Moraćemo da ti damo totalnu anesteziju, da te uspavamo dok ih vadimo.“

„Šta?“ Džon sasvim preblede.

„De, de, de, de“, blago mu reče gospodin Lar. „Ništa se ti ne sekiraj, mladiću. Ja ću to da obavim. Nećeš ni osetiti. Prosto kô pasulj, kad ti kažem. Lejla? Mislim da ću moći da zakažem operaciju za prekosutra, ako vam tako odgovara.“

„Mo, moraju li baš da se vade?“, upita ga gospođa Gont. „Zar ne mogu još da ostanu unutra? Mislim, to je baš nezgodno.“

„Kada je u pitanju ovako mlada vilica kao što je Džonova“, odgovori joj gospodin Lar, „preporučio bih da se to što pre obavi. Nezavisno od estetske strane, drugi zubi bi mogli da mu stradaju. A postoji i opasnost od gnojenja i infekcije.“

„Naravno, Mo“, uzdahnu gospođa Gont. „Kako ti kažeš. Ako je tako, onda moraju da se vade. Znaš, jednostavno nisam to očekivala tako brzo.“